

Naročnina

z naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštno hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 12 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 24. februarja 1935.

ŠTEV. 8

Politično gibanje.

Odkar je nastopila vlada gospo-
da dr. Jevtiča, predsednika minister-
skega sveta, vidimo razne ukrepe,
kateri oživetvarjajo razne gospodarske
panoge, kakor smo to že v našem
listu detajlno priobčili. — V tej vladi
je gospod dr. M. Stojadinović, mini-
ster finance, ki je s posebnimi nare-
dami prinesel na finančnem polju
toliko dobrega, da mu vsa javnost ne
samo odobrava, — nego z izvanred-
nim zadovoljstvom osvoja njegove u-
krepe, iz katerih se vidi, da se je
pričelo zboljšanje v finančnem gos-
podarstvu. — Tudi v našem srezu
smo vzeli z odobravanjem in s po-
sebnim zadovoljstvom te preureditve
na znanje, katerih smo se pa že na-
dali takrat, ko je gospod dr. Stoj-
adinović prevzel finančno ministerstvo.
Večina ljudi v našem srezu se rado-
stno spominja prvega nastopa gospo-
da dr. Stojadinovića kot nosilca liste
radikalne stranke leta 1923. — Takrat
ni bilo v našem srezu toliko razume-
vanja za vsedrjavno politiko — kar
je bilo vidno v takratnem volilnem
boju, v katerem je nastopil tudi naš
sedanji poslanec, gospod Benko. Šele
kasneje je uvedelo ljudstvo, da je na-
pravilo veliko pregreško, ker ni sle-
dil vladni politiki, katera bi mu bila
gotovo v splošno korist.

Ako pogledamo na sedajno vlad-
no politiko in njeno delo v tej krat-
ki dobi, moramo vse ukrepe in do-
prinešene uredbe odobravati — in ne
le odobravati, nego moramo smatrati
za dolžnost podpirati tako vlado z
vsemi svojimi močmi in doprinesi
do tega, da se zamore začrtani delov-
ni program v polnem obsegu izvesti.

V tej vladi imamo tudi našega,
vsem dobro znanega bivšega bana,
sedaj ministra za soc. pol., gospoda
dr. Marušića, kateri je tudi na svojem
prejšnjem položaju posvečal vedno
največjo pažnjo naši najsevernejši
prekmurski slovenski krajini. — Se-
daj pa bo kot član kr. vlade posvetil
večjo pozornost naši slovenski po-
krajini, katero je imenoval „naš
Benjamin“.

Ta trditve pa ni samo naša, ne-
go vseh časopisov v celi državi, celo
od prejšnje najmočnejše opozicije.
— Ne samo, da hrvatski listi plo-
saje hvalijo vlado gospoda dr. Jevtiča
— nego tudi naši slovenski opozici-
onálni listi z velikim navdušenjem
dobravajo vse ukrepe ter z veseljem
pozdravljajo delo kr. vlade gospoda

dr. Jevtiča, kakor gospoda dr. Sto-
jadinovića.

Ako torej tako močan slovenski
list, kakor je „Slovenec“, ki je glasilo
bivše SLS ter prijateljev gospoda dr.
Antona Korošca, bivš. ministerskega
predsednika, tako iskreno hvali ter
pozdravlja in odobrava že izvršeno
delo in izdane ukrepe in naredbe, po-
tem ne mora biti dvoma, da bi seda-
nja vlada gospoda dr. Jevtiča ne bila
sposobna preureditve in zboljšanja
naših gospodarsko-socialnih razmer.

V Slovencu se še trdi, da še ni
bilo take vlade, ki bi si v tako tež-
kih časih osvojila splošno gospodar-

stvo ter tako krepko in dobrohotno
izvrševala vse probleme, ki težijo da-
nes posebno naše kmetско-delavsko
ljudstvo.

Potrebno je, da se nsše prek-
mursko ljudstvo v politiki preorijen-
tira ter premisli, kje se mora popri-
jeti pri nastopu volitev in kako listo
mora podpirati, da z upanjem lahko
pričakuje zboljšanje na težkem gos-
podarskem polju, kakortudi izpolnitev
posebnih želja naše Slov. krajine.

Zato mora vsakdo, ki želi sebi
in splošnosti boljše bodočnost, pod-
pirati listo kr. vlade, katere nosilec je
ministerski predsednik gospod Dr.
Bogoljub Jevtić.

Vlada na delu za zboljšanje narodnega gospodarstva.

Tudi prometni minister izvaja reforme. Znižanje potniških tarif na
železnicah za več ko četrtino. Cenejši prevoz prtljage.

Prometni minister je v okviru
svoje gospodarske politike izvedel
tarifno reformo potniškega prometa,
prevoz potniške prtljage in prevoz
ekspresnega blaga. Te reforme stopijo
v veljavo 1. marca. To veliko delo
bo razgibalo gospodarsko življenje
zakaj, če prebivalstvo ne more plačati
voznih cen, ne more to koristiti na-
rodnemu gospodarstvu. Gospodarska
politika države se mora naslanjati na
široko ljudsko maso, ne pa na po-
edince, ki jih kriza ni zadela, potem
bo to v interesu narodnega gospodar-
stva in tudi v interesu železnice. Pro-
metni minister je to uvidel in znižal
cene pri potniških vlakih za 28%.

Od 1. marca se bo v relacijah
do 50 km plačala voznina za dejan-
sko prepotovane kilometre, v relacijah
od 51 do 100 km, kakor je bilo do-
sedaj. Ker pa je tujski promet zelo

važen del narodnega gospodarstva,
zato bo ena izmed prvih nalog, da se
ta čimbolj razvije zlasti z inozemstvom.

Te reforme potniških tarif bodo
brez dvoma privabile v našo domo-
vino nebroj tujcev, ki bodo ob-
čudovali našo lepoto. Prinesle pa
bodo tudi dotok tujega denarja,
kateri bo koristil našemu narodnemu
gospodarstvu. Veliko delo našega
prometnega ministra in njegovo dobro
zamisli dokazuje tudi s tem, da s
svojo uredbo pritegne obiskovalce na
obalo in v jezerske kraje. Potnik, ki
se pripelje v kopališče s plačanim
celim voznim listkom, se bo mogel
brezplačno povrniti, ako je preživel v
kopališču najmanj 10 dni, pa naj bode
to v kateremkoli letnem času.

Kakor vidimo je Jevtičeva vlada
izbrala sposobne državnike, ki imajo
razumevanje za narodno gospodarstvo.

Kuhar Štefan, banski svetnik.

Zasedanje banovinskega-sveta v dravski banovini.

Dne 4. februarja se je začelo
zasedanje banovinskega sveta v drav-
ski banovini. To zasedanje je bilo
redno proračunsko zasedanje. Ker pa
je to letošnje zasedanje bilo povsem
zanimivo in razprava posebno stvar-
na, smatram za potrebno, da opišem
potek zasedanja, odnosno v kratkem
izveščku priobčim stvari, ki sem jih
vnesel na zasedanju, v kolikor so iste
posebne važnosti za naš srez, katere-
ga mi je bila dana čast zastopati v
banovinskem svetu, to pa tembolj,
ker nekateri listi tendenciozno ali zlo-
namerno reproducirajo moje govore
pri tem zasedanju.

Kakor omenjeno se je začelo za-
sedanje 4. februarja ter je trajalo do
14. februarja do poldneva. Zasedanje

se je vršilo razven nedelje vsak dan
dopoldne in popoldne, izjemoma sa-
mo soboto popoldne in ponedeljek
dopoldne. Ker je bilo mesto bana ne-
zasedeno, je vodil zasedanje g. na-
mestnik bana, podban dr. Pirkmajer,
kateremu gre tudi vse priznanje za
stvarno, objektivno in širokogrudno
vodstvo, kar je v veliki meri omogo-
čilo, da se je pri vsakem poglavju
razpravljalo stvarno ter s tem pripo-
moglo do tega, da se je zadovolji-
jila lahko s proračunom vsaka pano-
ga, predvsem pa kmetijstvo in de-
lavstvo.

Glavna točka dnevnega reda te-
ga zasedanja bila je banovinski pro-
račun za leto 1935—36. Druga točka
pa je bila banovinska uredba k lov-

skemu zakonu. K temu pripominjam,
da je banovinski svet pri razpravi
proračuna samo posvetovalni organ
bana, brez sklepne pravice. Nasprot-
no temu, pa je imel banski svet sklep-
no pravico pri lovski uredbi ter po-
sebnost za ta slučaj, oziroma za to
uredbo, bil pooblaščen banski svet s
finančnim zakonom.

Proračun kot tak je večji od
lanskega leta, kar se tiče svote pro-
računa, to pa samo raditega, ker se
je osnoval pri kmetijskem oddelku
poseben kmetijski sklad, ki je name-
njen izrecno in samo kmetijstvu ter
se za druge svrhe sploh ne sme upo-
rabljati. Ta sklad predstavlja zaokro-
ženo svoto pet milijonov dinarjev. Če
vzamemo še k temu skoraj dva mil-
jona dinarjev kot začetni prispevek k
fondu za elementarne nezgode, to je
mišljena škoda po toči in kar pride
tudi v hasek kmetijstvu, znašata skup-
no ta dva zneska približno sedem
milijonov, tedaj ni čudo, če je povi-
šan letošnji proračun proti lanskemu
za približno tri in pol milijone.
Vseeno pa pri tem zvišanju banovin-
skega proračuna so banovinske do-
klade za 15% manjše od lanskega
leta. Da so se doklade zmanjšale, je
iskati vzrok v tem, da so se naši
drugi viri dohodka brez neposredne
obremenitve davkoplačevalcev, kakor
so davek na kavo, čaj, kakao, čoko-
lado, riž, radio itd. V precejšnji meri
je pripomoglo do tega, da je pri po-
višanem proračunu vseeno znižana
banovinska doklada, ker je 5%
zdravstvena doklada uvedena na splo-
šni davek, torej, da ne plačajo samo
posamezne zdravstvene občine kakor
do sedaj, temveč bodo plačevali v
ta fond vsi davkoplačevalci neglede
na vrsto državnega neposrednega
davka v celi banovini enako.

Neugodna novost v proračunu
za nas je za 1/2 % povišana prenosna
taksa nepremičnine, ki je povišana od
1 in pol % na 2 %. Ta povišek pa
omili dejstvo, da se bo pri prenosu ne-
premičnin od moža na ženo ali od sta-
rišev na otroke plačevalo sa-
mo polovico predvidene takse. Druga
neugodnost bi bila, če hoče kdo to
imenovati za neugodnost, banovinska
davščina na kavo, čaj, kakao, čokolado
in riž. Iz kmetijskega stališča pa mo-
ramo ta davek samo pozdravljati, ker
je ravno ta pripomogel znižati do-
klade; obenem pa so dani s tem tudi
pogoji, da se bodo posluževali bolj
mleka in domačega finega in zdrave-
ga lipovega čaja. K pečenkam pa ne
bodo dajali iz Italije uvoženega riža,

temveč mnogo cenejšega krompirja, v mleku bodo kuhali domačo ajdovo in proseno kašo. Tretja neugodnost pri proračunu pa je resna, ker prizadene naravnost kmeta živinorejca, to je banovinska prenosna taksa in taksa na živinske potne liste. Proti tej taksi sem se boril s par tovariši kmetovalci, vendar brez uspeha, ker je večina glasovala za to, z motivacijo, da to gre itak v kmetijski sklad in da mora plačati to takso kupec in ne prodajalec živine.

Taksa na potne liste znaša od 1. aprila naprej od male živine 1 Din, od velike živine 3 Din na komad. Če vzamemo za podlago leto 1934, kar se tiče prodaje živine v srezu Murska Sobota, tedaj bo znašala ta banovinska prenosna taksa za nas srez približno 45 000 Din, kar znači 60% od istega zneska, katerega ima proračunjenega sreski kmetijski odbor za srez Murska Sobota.

Banovinska uredba k lovskemu zakonu, ki je za vso državo enoten in stopi v veljavo v naši banovini s to uredbo, ni za naš srez kaj posebnega, ker je sličen prejšnjim madjarskim lovskim zakonom, vendar ima tisto slabo stran, da predpisuje dvajsetletno zakupno dobo in ne šest let, kar bi odgovarjalo današnjim in sploh našim razmeram. Da se ta predpis, oziroma člen omejnega zakona spremeni, pa je sestavljena resolucija na vlado v tem smislu. Pri razpravi te uredbe sem predlagal podaljšanje časa za streljanje poljskih jerebic, kar se mi je ugodilo tako, da se sme streljati jerebice od 15. avgusta do konca novembra.

Pri razpravi proračuna takoj ob začetku, je padel predlog od strani člana Tavčarja, glasom katerega naj bi se splošna debata proračuna, oziroma specijelne želje in pritožbe poedinih srezov vnesle od strani poedinih zastopnikov za poedine srez pri kmetijskem oddelku, oziroma pri razpravi tretjega poglavja, kateri predlog se je z večino glasov odobrilo. To priliki sem porabil, da sem dal spoznati razmere mojega sreza hoteč prepričati tako Visoko Kr. bansko upravo, kakor vse člane banskega sveta, da Prekmurje ni raj, temveč ima težave in potrebe in sem radi tega imel sledeči govor:

Gospod namestnik bana!

Gospodje člani banskega sveta!

Srez Murska Sobota ima tudi svoje težnje in te ne samo kmetijske, a v pretežni večini kmetijske, ker je v ožjem smislu besede kmetijska pokrajina. Žal, smatram za neumnost, da se splošne želje in potrebe poedinih srezov ravno pri enem izmed najvažnejših oddelkov naše banovine podcenjujejo ter nemorem vnesti obširnejše specijelne potrebe našega sreza, kar se tiče kmetijstva, ker nočem zmanjšati časa, ki je potreben za stvarno razpravo tega tako važnega kmetijskega oddelka. Oprostite mi in prosim za dovoljenje, da pri podrobni razpravi po potrebi vnesem lahko še posebna mnenja, in kolikor prihajajo ista še za moj srez v poštev.

Ne zamerite mi gospodje, če bi bil mogoče dolgočasen, a vendar mi je dolžnost, da izrabim to priliko ter dam spoznati razmere v našem srezu tistim gospodom, kateri najmlajši del naše banovine niso imeli še sreče spoznati.

Splošno je mnenje in razkričan je naš srez, odnosno celo Prekmurje, kot ena bogata pokrajina, — žitnica Slovenije. Gospodje! To je napačno naziranje. Marsikateri izmed Vas bi bil razočaran, ko bi prišel v Prekmurje. Sicer je res, da je spodnji del sreza žitorodni kraj in precej čedna ravnina, a gornji del je ravno nasproten temu. V gornjem delu, ki je hribovit in ima ime „Goričko“, je reven, naseljen z malimi kmeti, ki pustijo svojo družino, hišo in malo kmetijo kakor hitro pridejo lastovnice ter gredo s trebuhom za kruhom na sezonsko delo v vse-mogoče kraje naše domovine, kakor v inozemstvo. Dokaz temu so številke pri Borzi dela, katera zaznamuje letno 4000 do 8000 izseljevanj, samo radi zaposlitve. — Iz tega se lahko sodi, da je naš srez pasiven. Sicer pridelamo žita precej ali isto nikakor ne zadostuje konzumu, katerega potrebuje naš srez. Da se proda precejšnja količina žita, vseeno pa ni dokaz, da imamo nadprodukcijo. Sezonski delavci, ki so zaposleni v raznih samoupravnih in državnih veleposestvih, pripeljejo več žita v srez, kakor ga proda ostali del prebivalstva. Zato prosim, da se ne smatra srez za bogatega, temveč za pasiven kraj naše banovine, za katerega je obrniti več pozornosti ter ga podpreti z vso vsmo.

Torej, kakor rečeno, ni srez bogata žitnica, tudi ni Sibirija in ne kazenska kolonija, ne biva tu nezaupni element, kakor se je to neštetokrat povdarjalo, z zadovoljstvom pa konstatirajo danes, da je to naziranje v zadnjem času prenehalo. Da je to prenehalo, je obenem dokaz mojim trditvam, da se je vendar enkrat mentaliteta našega naroda spoznala, je pa tudi obenem priznanje, da je ta narod pošten, delaven, ubogljiv in lojal. Ta narod je potrpežljiv, prenaša bremen brez upora, a vendar želi, da se ga baš radi tega spoštuje, mu da mir in pripoznanje. Želi pa tudi, da se mu dajo ugodnosti v sorazmerju prispevanja k javnim bremenom ter v izmeri kakor se prispeva drugim pokrajinam. Jaz pa bi prosil Kr. bansko upravo in Vas gospode, da me podprete, ko iznašam razne želje in potrebe v interesu sreza v še večji meri, kot bi kazalo to sorazmerje po ključu prispevanja. Potrebo za to podpiranje veleva naj Vam vest dolžnosti do naj-severnejšega in najmlajšega slovenskega brata v dokaz ljubezni in v razočaranje tistih, kateri v kalni vodi hočejo ribariti. Hvala in pripoznanje pa Kr. banski upravi in vsem merodajnim činiteljem za že izkazano namaklonjenost, ki nam jo je že ponovno izkazala, čeravno ne v isti meri kot bi si to želeli, a vendar po dani njeni možnosti. To se nanaša najbolj na podpore, ki nam jih je podelila

za povzdig naše razvite živinoreje, za napravo higijenskega vodnjaka v Puncih in kmetijstva ter selekcije živine in žitarice sploh.

Če je gospodarska kriza povsod in vlada raditega splošno nezadovoljstvo, konsekvntno ne more biti izuzet tudi naš srez. Kmečka kriza in pomanjkanje denarja je pri nas neznosna. To pa je razumljivo, če vpoštevamo *pastvost kraja, kočarsko kmečko večino prebivalstva, malo zemlje, gosto naseljenost in pa dejstvo, da po zasledanju je naseljen narod hujšakcem.* Nešteto milijonov bivšega austroogrškega denarja je za javnost zgubljenega, ker je ostal nežigosan in nezamenjan. Denar pa, ki se prinese iz inozemstva kot zaslužek sezonskih delavcev, pa leži brez koristi, v kolikor ni vrnjen denarnim zavodom za odplačilo dolgov, ker je narod izgubil vso nado in zaupanje v denarne zavode. (Dalje.)

Gasilska župa za srez Murska Sobota je zborovala.

Potek skupščine veličasten in patrijotičen. Velikanska udeležba.

Dne 17. februarja ob 9. uri je otvoril župni načelnik g. Benko Josip letno skupščino v stari kavarni pri „Kroni“. Razen članov uprave in nadzorstva je prisostvovalo skupščini 169 delegatov gasilskih čet, ki so dostojanstveno zasedli prostore in pazljivo poslušali poročila župnih funkcionarjev. Župni načelnik je uvodoma pozdravil navzočega sres. načelnika g. Lipovšek Gašparja ter se mu toplo zahvalil za vsestransko pomoč in podporo pri težkem in odgovornem samarijskem delu. Pozdravil je tudi zastopnika mursko-soboške občine g. Pertota ter vse delegate, ki so prišli na skupščino. V nadi, da bodo posegli delegati dostojno v debato in vedno v taki obliki, ki bo skozi in skozi tovariška, prijateljska in tudi stvarna, je polagoma prišel na dnevni red. Še prej se je spomnil ljubljene vladarja, Viteškega kralja Aleksandra I., katerega spomin je počastila skupščina s trikratnimi „Slava“ klici in enominutnem molku. Skupščina se je s pravim navdušenjem spomnila junškega kraljevskega doma, kraljice matere in mladega našega kralja, Nj. Veličanstva Petra II., kateremu je zaklicala krepak in ognjevit: Živijo.

Na predlog župnega načelnika, so bile še odposlane brzojavke Kraljevskemu namestništvu, ministru za telesno vzgojo naroda, vatrogasnemu Savezu in Gasilski zajednici.

V poročilu se je spomnil tudi preminulih gasilcev v minoletem letu, posebno tovariša podstarešine gasilske zajednice Vengusta ter domačih tovarišev: Dr. Šömen Ludvika, Himo Aleksandra, Janže Franca in drugih. V znak pijtete je skupščina zaklicala pokojnim tovarišem: Slava!

V nadaljnih besedah je očitno delovanje gasilske župe v l. 1934 ter omenil razdelitev župe v 6 gasilskih okrožij, kar je v glavnem povzročilo okrepitev gasilskih čet. Poleg tega društvenega dela ni prezrla župa pomembnih žalostnih in veselih dogodkov v domovini, posebno pa v srezu. Tudi z uvedbo samarijskih tečajev je članstvo mnogo pridobilo. Seveda, ni vse tako rožno v župi. Težkoče delajo kroji nizki proračuni, ki čakajo okrepitve od strani občin. Kljub vsem neprijetnostim pa so bile ustanovljene v letu 1934. 4 nove čete, tako, da je danes vseh 99, ki kažejo največjo gasilsko silo v dravski banovini. Z apelom, da bi vsi tovariši delovali v župi v njeno korist in veličino za vzvišeni poklic, Bogu v čast, bližnjemu v pomoč, je zaključil poročilo z gromkim odobravanjem.

Kako ogromno delo je izvršila župa v minoletem letu, potrjuje tudi tajnikovo poročilo, iz katerega je razvidno, da je župa prejela 934 pisem, odposlala 1499, obravnavala pa 2680, neupoštevajoč požarna poročila, proračunov in raznih periodičnih vlog, kar bi gotovo zneslo skupno obravnavo na 4000 spisov.

Požarov je bilo 85, katere je gasilo 2130 gasilcev 371 1/2 ur. 14 gasilcev je bilo pri požarih telesno poškodovanih.

Ostala poročila so bila za list manjšega pomena, zato jih ne objavljamo.

Razvila se je nato o delovanju župe živahna in stvarna debata, pri kateri so poedini delegati pojasnjevali nujne potrebe njih čet, tako v pogledu gasilskega orodja, kakor glede uniforme. Tudi to se je dostojno obravnavalo, vpoštevajoč splošno težko materialno stanje ter praktična in stvarna navodila starešine župe.

Slednjič je sledilo poročilo blagajnika in obravnava proračuna tako kakor ga je predložila uprava. Bil je soglasno sprejet.

Ob zaključku so se razni delegati laskavo zahvaljevali starešini za vsestransko podporo, ki so jo bile deležne čete in poedinci v raznih zadevah. Zbor je bil zaključen z običajnim gasilskim pozdravom ob 11. uri s splošnim zadovoljstvom.

Volilci pozor!

Se do 22. februarja imate čas, da vlagate pritožbe proti nepravilnostim v volilnem imeniku. Pojdite v občinski urad in se prepričajte, ali ste v volilnem imeniku! Volilno pravico ima vsak, ki je na dan reklamacije dopolnil 21. leto. Vzemite se boj krstni list ali kako drugo potrdilo s katerim izpričate vašo starost!

Volilne pravice nimajo obsojeni na robijo, obsojeni na stroj zapor in na zapor daljši od 1 leta, dalje oni, ki so zgubili častne pravice — dokler traja ta zguba, ljudje pod stečajem, pod varuštvo ter obsojenci na zgubo volilnega prava zaradi volilnih krivic.

Umor v Nunski grabi pri Ljutomeru pojasnjen.

Kakor smo poročali v zadnji številki Murske Krajine je bil umorjen v Nunski grabi posestnik Jakob Vrhovnik, njegova žena pa težko ranjena. Vrlim orožnikom se je kmalu posrečilo iztakniti prave zločince. Ker so našli Vrhovnikov denar nedotaknjen, so sklepali, da mora biti pravi vzrok umora sovraštvo. Stari Vrhovnik je imel z Budja Jakobom, bližnjem sosedom dve tožbi, katere je dobil. Starega Budjo pa je ravno to greblo in privedlo do krvavega dejanja. Kot pomočnika si je izbral lastnega sina in rejenca Vincenca Kolbla.

V zgodnji uri so navalili na Vrhovnikovo ženo, ki je šla ravno molzt krave. S koncem kose so jo udarili po glavi, da je padla v nezavest. Ko se je prikazal Vrhovnik iz hiše, ga je eden izmed teh udaril s klepačem po glavi ter mu prizadjal še druge rane, da je mož takoj izdihnil. Vse tri so izročili okrožnemu sodišču v Maribor. Med tem ko sta mlajša izpovedala resnico, stari trdovratno taji. Kakor se vidi je stari Budja zli duh, ki je mlajša napeljal na umor.

Trgovina z Nemčijo.

Uradno izkazuje Nemčija uvoz iz Jugoslavije v letu 1934. za 36,3 milj. mark in izvoz v Jugoslavijo v znesku 31,5 milj. Skupni nemški uvoz je znašal v pretečenem letu 4,45 milijard mark, izvoz pa 4,17 milijarde. Po naši statistiki je prejela Jugoslavija iz Nemčije 497 milj. Din, odposlala pa v Nemčijo za 436 milj. Din. Kakor slišimo, stojita obe državi pred novimi pogajanjmi, s katerimi hočeta denarni promet, ki je bil do zdaj precej okoren, zboljšati.

Zopet eksplozija v rudniku.

V rovu Podbrežje je 19. februarja nastala eksplozija, ki jo je zopet povzročil metan. Muharem Kovačević je šel v rudnik z odprto karbidno svetilko, kar je imelo za posledico eksplozijo. Svojo neprevidnost bi skoro plačal z življenjem. Težko poškodovanega so odpravili v bolnico. Rov Podbrežje je radi važnostnih ukrepov še najbolj siguren.

Vsak dan — novi uboji.

Pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah je prišlo 18. februarja do novega uboja, ki je pretrpesel vso krajino.

Šofer Štracar, uslužben pri trdni Nassimbeni v Mariboru, se je sestal v gostilni z nekim viničarjem, s katerim sta se sprla. Štracar je v razburjenosti segel po samokresu ter ga nameril proti viničarju. Strel je počil, viničar pa se je zgrudil mrtev.

Sodna komisija, ki se je sestala na kraju nesreče bo dognala podrobnosti o umoru.

Vrbaška banovina in ceste.

Posebna komisija, ki je imela nalogo, da pregleda ceste v vrbaški banovini, je končala svoje delo. Interesantna je ugotovitev komisije, da so ceste v tej banovini najboljše in najlepše v celi državi. Od ustanovitve banovine je bilo izdanih za preurejanje in popravilo starih cest 155 milj. dinarjev.

Dogodki v Črni gori.

V ponedeljek zvečer ob 11. uri je v Cetinju poskušala manjša skupina delavcev, kateri so se priključili tudi študenti-komunisti, ki so bili odpušteni iz beograjske univerze, imeti zborovanje, katerega pa niso prijavili. Ker je bilo zbranih v Cetinjski ulici tudi mnogo kmetov, ki so prinesli na trg devne potrebčine, je bil pač namen pritegniti kmete k rabuki. Policijskim naredbam se niso hoteli pokoriti ter so pričeli metati kamenje in ranili na ta način štiri policaje in tri meščane.

Isto se je godilo tudi v Podgorici. Zbrali so se delavci in študenti ter pričeli zborovati, ne da bi zborovanja prijavili. Dve osebi sta smrtno ranjeni.

Našička afera.

Kakor smo poročali v zadnji Murski Krajini, je bilo zaprtih več uradnikov N. d. d. družbe radi ogromne škode, ki so jo povzročili državi. Iz preiskovavnega zapora pa so vložili na apelacijsko sodišče prošnjo, da bi se jih po položeni kavciji izpustilo. Apelacijsko sodišče pa je prošnjo odbilo. Ker je znesek, s katerim so oškodovali državo tako ogro-

men, bi obstajala nevarnost, da bi si poskusili z begom pomagati in tako odtegniti roki pravice.

V plamenu zgorela dva otroka.

V Mirni na Dolenjskem je 18. t. m. zgorela hiša Lupanc Janeza. V času požara sta se nahajala v hiši štiri-letni deček in triletna deklica. Ko so se vrnili starši domov, so našli od bivališča le še ruševino. Pod ruševinami pa je ležalo zoglenelo okostje njenih otrok.

Mati je hotela v obupu skočiti v žrvn, so pa jo še pravočasno zadržali.

Samomor blagajnika higijenskega zavoda, ki je poneveril 50.000 Din.

V ponedeljek okoli 6. ure zjutraj se je nudi kmetom v Banja Luki grozen prizor. Na drevesu je visel mlad človek s krvavo rano na senu. Obveščena oblast je ugotovila, da je to uradnik hig. zavoda Anton Elzner. V njegovem žepu so našli štiri pisma, naslovljena na hig. zavod, na redarstvo, na njegovo ženo in na prijatelja. Elzner naznanja v poslovnih pismih, da je prostovoljno šel v smrt radi poneverbe. Poneverjeni znesek še ni ugotovljen. Kolikor je do zdaj znano, znaša 50.000 Din.

Italija prepovedala vsak uvoz.

Ob zaključku lista smo prejeli obvestilo, da je italijanska vlada izdala naredbo, s katero prepoveduje do nadaljnjega vsak uvoz brez predhodnega dovoljenja. Taka dovoljenja se bo izdajalo italijanskim izvoznikarjem, ali samo do iznosa 25% od dovoljenega uvoza za čas od 25. februarja do 31. marca 1935.

S to naredbo je težko prizadeta naša izvozna trgovina. Kakor je vsakemu znano, je Italija naša prva odjemalka. Ona dobavlja od nas skoro četrtino celokupnega našega izvoza. Kakor smo zvedeli, je Zveza industrijcev in trgovcev lesne trgovine v Zagrebu podvzela korake na mero-dajnem mestu, da zavaruje interese našega izvoza.

To številko Murske Krajine smo tiskali na 6 straneh. Naši čitatelji bodo s tem pač zadovoljni. Prosimo pa jih naj nam pridno poročajo o vseh dogodkih v našem srezu, da bo lahko tudi v bodoče pri tem ostalo. Vse naročnike prosimo, da nam pošiljajo ob pravem času tudi naročnino za list!

Občni zbor ljubljanskih lovcev.

Na občnem zboru podružnice lovskega društva v Ljubljani je izjavil predsednik g. Beuk, da so lovci z veseljem pozdravili novi lovski zakon, katerega je sprejel banski svet. Ta podružnica, katera spaja poleg Ljubljane tudi okolico, šteje 1170 članov ter je največja slovenska podružnica.

Na pragu boljših časov.

Na sestanku Male antante v Kolinu dne 19. febr. je izjavil dr. Beneš, da je vrhunec krize prekoračen in da se nahajamo na pragu boljših časov. V evropski politiki nastopi borba za obdržanje ravnovesja, v kateri bo pokazala Evropa ali se lahko sporazume v pravcu utrditva miru. Leto 1935. bo zelo važno za utrjevanje miru in demokracije.

Pravici bo zadoščeno.

Lakner in Pančur pred usmrtnitvijo.

Kakor je našim čitateljem znano, je prišlo v mariborski kaznilnici 4. julija 1934. zvečer do upora v moški kaznilnici. Ta upor je zasnoval kaznjenec Ivan Lakner skupno s Pančurjem in znanim Lombarjem. Ti zločinci so podrli na tla paznika Peterina in mu zadali smrtno poškodbo, na katerih je tudi takoj podlegel. Lakner bi rad pobegnil ter je zato skočil skozi okno drugega nadstropja, a je zadobil pri padcu težke rane. Nezvestnega so spravili na varno. Ko je popolnoma okreval, je veliki kazenski senat obsodil njega in Pančurja na smrt na vešalih. Krvnik Hart iz Sarajeva bo izvršil justifikacijo.

PODLIMBARSKI:

Tovariš Kladviček.

Oj, kakšen častivreden mož je bil Kladvičkov Jernej! Prihaja s svojim sinkom Matičkom ter s svojo črevljarsko tružico in stolčkom v našo hišo in vsi otroci krog njega. Razpoložila sta oče in sin svoje orodje po klopi in od ranega jutra pa do desetih zvečer sta šivala. Matiček je bil za dve leti starejši od mene in črevljarski vajenec pri svojem očetu. Jaz sem nedaleč na klopi, kadar sem le mogel, ležal na trebuhu, podpiral glavo z rokama ter gledal in poslušal. Zani malč so me črevlji, ki so lični rasli pod črevljarskimi rokami, še bolj pa tisto, kar je pravil Kladvičkov Jernej. Pripovedoval nam je o laški in ogrski revoluciji, pri katerih se je udeležil tudi on kot vojak in krotitelj nepokornih ljudstev. Služil je osem let, in

sicer v tisti dobi, ko je po vojašnicah šiba pela svojo kruto pesem. Ako je vse res, s čimer se je ponašal, onda bi zaslužil stari Jernej, da mu postavi cesar velik spomenik pred svojim najlepšim gradom. Ker dandanes vojaški krogi pridno iztikajo po starih grobovih, kjer počivajo imenitni in zaslužni vojaki, da jih otmo pozabe, jim priporočam Kladvičkovega Jerneja, sam pa posvetim pero njegovemu sinu Matičku, s katerim sem služil pri dragoncih tisto leto kakor s Krokarijem Petrom in Damjanom, ki sem vam o njih že pravil.

Naši četi je načeloval takrat nadporočnik Marijaš. Kladvičkov Matiček, ki je bil eden najstarejših vojakov pri četi in dobra glava, je nas novince vsak večer učil imena vseh naših predstojnikov od korporala Malnariča pa gori do vojnega ministra. Ker si nekateri trdoglavci niso mogli hitro

mogli hitro zapomniti nadporočnikovega imena, jim je svetoval, naj se spomnijo merjasca, pa jim precej pade ime Marijaš na pamet.

Marijaš je imel svoj posebni pravilnik za našo vzgojo. Izničil si je bil kazni, o katerih nič ne govori vojaški službovnik. Ako smo na jahalnici slabo jahali, nam je ukazal stopiti s konj in peš smo morali dirjati poleg konja v krogu. Kogar je imel posebno na piki, tisti je moral sezuti škornje in nesoč v eni roki škornje, z drugo vodeč konja, je moral bos teči kraj njega. In gospod Marijaš je z bičem in s satansko zlobnostjo opletaval po konjih in pešjezdecih. Takšen cirkus si je privoščil samo na pokriti jahalnici, na odprti si ni upal, ker se dobe vedno sitni ljudje, ki po nepotrebnem vtikajo svoje umazane nosove v vojaške stvari, jih napihnejo z žgočimi bese-

dami, da pridejo v parlamentih na razgovor; vname se živahna debata in stvar se vleče po izvoženem tiru dalje. Še drugo kazen si je bil izmislil, neprijetnejšo od prve. Kadar je pri kom zalotil nesnažno stvar: madež na obleki ali rjo na sablji, stremenih, ostrogah ali na brzdah, tedaj je mučno vzpihnil in kaznoval človeka s tem, da mu je ukazal, naj čaka zvečer po deveti uri njegovega povratka iz mesta na hodniku pred njegovim stanovanjem v polni paradi, seveda peš. Da je to huda kazen, bo razumel le tisti, ki ves dan naporno dela, pa zvečer ne sme položiti trdnega telesa na slamnico, ampak se mora napraviti, ko drugi gredo spat, ves brdek in zal in zaspan pred dur svojega gospodarja.

(Dalje sledi.)

Kandidati se že oglašajo, ampak le bolj tajno. Kandidatnih list še ni, pričakujemo jih pa v kratkem. To bo vrvenje in šumenje med prebivalstvom!

Volilno gibanje.

Že se oglašajo kandidati za narodne poslance in se piše raznim gospodom, naj se ne odločijo za kandidate, ker še ni čas in da bodo pra-

vočasno obveščeni, kar bo dobro za naš srez. Tako gibanje se vidi v Prekmurski banki, kjer se fabricirajo pisma kasno v noč. Čujemo, da sedaj ne odpravlja Prekmurska banka več vlagateljev z 25 in 50 Din, ampak po 200 Din in več. Mi pozdravljamo to, če bo P. B. izplačevala vloge, ali vsaj obresti, da bo naš kmečki narod prišel do denarja. Če ima banka za volilni boj peneze, potem bode gotovo plačala prej svojim vlagateljem.

DOMAČE VESTI

— **Svečana zaobljuba samarijanov.** V nedeljo, 17. t. m. se je vršila v veliki dvorani Sokolskega doma svečana zaobljuba samarijanov, ki so dovršili trimesečni tečaj Rdečega križa in položili izpit. Ob 11. uri so se zbrali v Sok. domu vsi udeleženci tečaja. Da bi se dalo slavnosti čim svečanejši lice, se je sešel odbor Rdečega križa pod predsedstvom sreskega načelnika g. Lipovškega, izpitna komisija in kot predstavnika gasilstva g. poslanec Benko in g. Čeh ter g. Pertot, kot zastopnik občine in Sokola. Sreski načelnik g. Lipovšek je otvoril svečanost. V začetku govora se je spomnil viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, ki mu je dvorana zaključila trikratni slava, nato pa našega mladega kralja Petra II. sedanjega najvišjega pokrovitelja RK, ki so ga vsi udeleženci pozdravili s trikratnim živio! Nadalje je izrazil g. predsednik zadovoljstvo nad krasnim uspehom tečaja ter izrazil najiskrenejšo zahvalo g. primarju Dr. Brezovniku kot voditelju tečaja, obenem je s svojim govorom vzpodbujal samarijane k človekoljubnem delu. Za g. sreskim načelnikom je povzel besedo g. posl. Benko; zahvalil se je v imenu gasilcev vodstvu Rdečega križa ter vodji tečaja za blagohotno poučevanje gasilcev. Sledila je svečana zaobljuba. Vsi samarijani so ponavljali za g. sreskim načelnikom besede zaobljube ter ob koncu v potrdilo segli g. načelniku v roko. Nato je g. tajnik RK. razdelil diplome in samarijanske listine med 84 udeležence tečaja. Ob tej priliki je odbor odposlal dve udanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. V. knezu Pavlu.

— **Dijaško podporno društvo v M. Soboti,** ki je odposlalo z občnega zbora vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II., je dobilo od Dvorske kancelarije z odlokom dne 3. II. 1935. K. br. 108 zahvalo na rodoljubnih izrazih udanosti in vernosti.

— **Lutkovno gledališče** je doseglo minolo nedeljo sijajni uspeh. Poleg 500 glav naše nadebudne mladine se je udeležilo predstave precej odraslih. Čarobna igra pa je bila tudi lepo izvajana. Če ocenimo še okusen oder z bajno scenerijo, moramo priznati, da so se vrnili naši malčki domov naravnost zadivljeni. Te predstave bodo imele za našo mladino velik vzgojni pomen.

— **Soča:** 23. februarja ob 20. uri občni zbor.

— **Prosvetno dramatski tečaj** se nadaljuje v soboto ob osmih zvečer v Sokolskem domu. Predavanje dr. Strmška: iz slovenske literature.

— **Takšen je danes svet!** Neka K. T., služkinja v Murski Soboti, je imela že v juniju ljubavno razmerje z nekim krojaškim pomočnikom. Posledica tega je bilo, da je postala noseča. Iskala je nasveta pri raznih ženskah ter ga končno tudi našla. Toda sredstvo je bilo tako učinkovito, da bi mlado neizkušeno dekle zgubilo življenje, ako bi v zadnjem hipu ne iskalo zdravniške pomoči. Neka G. S. ji je prinesla 28. pr. meseca tekočino, ki bi naj odpravila plod. Mladenka je tekočino tudi popila, nakar so jo prijeli v noči strahoviti krči. Namen je bil dosežen! Ker se ji pa kri ni hotela vstaviti, se je zatekla v tukajšnjo bolnico, ki ji je nudila pomoč. A zdravnikovim preskušnjam ni mogoče ničesar prikriti; zato je prišla stvar na dan in bo nosila svetovalka še veliko odgovornost in morda tudi hudo kazen.

Gornja Lendava:

— **Vprizoritev igre.** Po dolgem presledku bomo zopet videli naše igralce na odru. Jadranska straža uprizori namreč v nedeljo 3. marca 1934 ob 15. uri v šoli igro „Babilon.“ Igra je polna zapetijajev, vsled tega zelo smešna in zabavna. Oglejte si jo v polnem številu, ker bo vsakemu nudila res pravi užitek.

— **Otvoritev nove pekarnice.** S 1. marcem otvori g. Hahn Maksimilijan trgovec, v svojem poslopu novo pekarno. Doznali smo, da se bodo prodajale žemlje in kruh po najcenejši ceni. Otvoritev pozdravlja zlasti gor. del prebivalstva.

— **Nič ni popolno na svetu,** kar je ustvarjeno od človeške roke. Izmed pralnih sredstev pa se popolnosti najbolj približujejo Zlatorog ovi izdelki: Zlatorog-ovo milo, Zlatorog-ovo terpeninov milo in Zlatorog-ove luske. Njihova čistilna moč in izdatnost je splošno znana. Dobrota Zlatorog-ovega mila je prišla že kar v pregovor, ki pravi: „Le Zlatorog milo da belo perilo!“ Naše na čistočo vajene gospodinje ga radi kupujejo. Tako je prav. Priporočamo ga tudi mi!

— **Jožef Csarics,** župnik in duhovni svetovalec, umrl. V Sv. Jurju je umrl 19. februarja po kratkem trpljenju v 69. letu starosti župnik Csarics Jožef. Rojen je bil v Veščici pri Strigovi. Njegova mati mu je izročila, ko ga je poslala v mestne šole,

star molitvenik, katerega je čuval vse življenje kot najdražji spomin. S tem molitvenikom v roki, je tudi umrl. Pred 40. leti je bil blagopokojni, kaplan v Murski Soboti. Ko je bilo mesto župnika v Sv. Jurju prazno, ga je škofjski ordinariat imenoval za župnika k Sv. Jurju, kjer je ostal do smrti. Ko je opazil v farji, da je bil kmet od raznih špekulantov izkoriščen, je ustanovil v Sv. Jurju posojilnico in prav vneto posegal v naše združno življenje. Poleg duhovnega pastirstva mu je bilo najljubše čebelarstvo. Tako smo ga našli največkrat pri čebelnjaku, kjer je z zanimanjem opazoval združno življenje koristnih živalic. Morda se mu je ravno tu porodila misel za zgradbo nove cerkve, ki je danes ena izmed najlepših v Prekmurju. Za časa prvega njegovega župnikovanja še ni bilo v Sv. Jurju tako dobrih sadjarjev. Sam je naročeval sadno drevje iz raznih krajev ter s tem povzdignil ekonomsko vso okolico. S farani je bil izredno mil, postrežljiv in uslužen. V vsem njegovem življenju se zrcali njegova duša z ljubeznijo Kristusovega nauka. Blag mu spomin!

— **Številke na biciklih pilijo in vsekavajo druge.** Neki cigan iz Borec, že večkrat kaznovan, je ukradel več biciklov in jih prodajal. Navadno so cigani brihtni, toda ta je bil posebno dobre glave, zato pa mu niso mogli priti orožniki tako dolgo do živega. Če bi ukradel samo en bicikel, bi ga na podlagi številke, tyrdke in barve kmalu spoznali. Da bi bil siguran pred vsakim sumom, je ukradel kar tri. Iz vseh treh je sestavil popolnoma novega, ki ga je še prebarval. Takega bicikla seveda ne more prepoznati še sam lastnik; zato ga je zviti cigan prodal za celih 100 Din. Ni pa imel sreče, ker so orožniki zajeli kolo, cigana pa vtaknili v kraj, kamor spada. Razen tega kolesa, čakata še dve pravega lastnika. Kdor kupuje kolo, naj dobro pazi na številko, da se mu ne zgodi kaj neprijetnega.

— **Bratonci.** Te dni so popivali po gostilnah in pri prijateljih nekateri Veržeti. Ko jim je bilo dovolj navadnega vina, so se spravili na kuhanje. Ko so se tudi tega dovolj napili, so začeli piti žganje. Tedaj pa so bili pijani tako, da so se med seboj sprli in začeli vračajoč se proti Vržeju drug drugega preganjati z dolgimi noži. V bližini mosta čez Muro so pa padli v roke orožnikom, kateri so jih razorožili in pomirili. Oblast jih je pozvala na odgovornost.

— **Kamovci.** Agrarna zajednica v naši občini je posedovala okrog 6 m³ ostruženih desk, katere je nekdo ukradel. Orožništvo je kot osumljenca prišlo Š. F. iz Kamovcev, kateri je slične deske prodajal svojim sosedom, ne more pa dokazati kje da jih je prejel.

— **Dolnja Lendava.** Novak Ivan star okoli sedemdeset let si je v polju zgradil malo hišico iz blata ter preživljal žalostno samotarsko življenje. Ker je bil v kljub starosti jezljive na-

rave, ga je žena zapustila in odšla zaslužkom v mesto. Te dni pa našli Novaka mrtvega in zmrznjenega v njeovi kolibici, ogrizenega po razu in rokah od podgan. Najbolje je umrl vsled starosti in slabosti, potem še zmrznil.

— **Budinci.** Veterni balonček št. „Meteor“ Vojenska letalska postojenostna stanica 11 v Plestany-u Češkoslovaško, je 12. febr. t. l. ob 8. spustila v zrak več vetrnih balončkov. Balončki so napolnjeni s plinom drogenij, spodaj na balonček pa privezana dopisna karta, katero pošten najditelj, ko jo izpolni, vrne na naslov. Tak zgoraj imenovani balonček, označen s št. 5, je drugi dne 13. febr. t. l. tudi pri nas našel neki fant. Kdaj se je balonček spustil na tla, se točno ne ve, kar bi bilo pač jako zanimivo. Ljudje, dopisno karto privezano na najdenem balončku ne zavržite, pošljite jo nazaj na naslov. Ako je ne znate izpolniti, nesite izobraženemu človeku, kateri vam izpolni. Pokažimo, da živimo v kulturni državi. Gre se zgolj za znano stvar!

— **Gederovci.** Javnost sicer redko kdaj sliši novice iz naše okolice, tem pa ni rečeno, da se ne gibljejo in zasledujemo dogodkov naše širine domovine.

Naš lokalni list razpravlja o domačih gospodarskih vprašanjih. Govorito upravičeno trdi, da imajo naši proizvedeni po kakovosti v drugih državah velike konkurence. Res je tudi, da smo tako daleč, da moramo prodajati samo najboljše pridelke, nam potem doma ostane le ono, kar nima cene.

Pri živinoreji se to v par letih občuti že v precejšnji meri. In ako prištetemo nesreče, nam res ne ostane drugo, kot da lezemo v dolgove.

Ker bi pa mogla nuditi baš živinoreja sedaj še najboljši vir dohodkov, smo pri nas začeli z reorganizacijo iste. Ustanovili smo živinorejsko selekcijsko društvo, da bomo v glavnem izmenjali ono, kar zastoni krmimo.

Spričo dejstva, da ni tu v okolici nikakih veleposestev, ki bi moglo našemu kmetu koristiti z vzgledom vplivati na cene, kakor svoj čas, danes nujno potrebno, da posvetimo tej organizaciji vso pažnjo in, upajmo da bo dosegla svoj cilj!

Drugo, kar nas zanima, je današnja doba sploh. Z velikim zadovoljstvom smo pozdravili presrečno misel našega ministrskega predsednika, ki hoče z velikimi javnimi deli ublažiti gospodarsko krizo.

V dobi rekordov in tekmovalnosti ne moremo predstavljati več dežel krajev ter cest, kjer ne bi moglo dalj motorno vozilo ali celo avto. A v naši vasi je tako! Do vlaka in zdravniške imamo precej daleč. A naš ljubi pošto autobus nam je zameril, ker imamo alabo cesto skozi vazo, pa jo potegniraje mimo nas. Če hočeš z njim, moraš čakati na 1 in pol km. oddaljenem križišču. Ali je to udobno ne vemo, ker raje ostajamo doma. Ne gre se pa pri tej cesti samo radi poštnega

obusa. Važna je ta cesta tudi zato, da tvori najkrajšo zvezo med Can-vo—Bodonci in Radenci odnosno strijo. Gramoz, ki nam ga nudi čina Tišina, je naravnost v blato in denar. Tukaj je potreba večjih esticij in temeljitejših del.

Opozarjamo zato merodajne ose-ki bodo odločale pri uporabi tiste jarde, namenjene za javna dela, da mejo v proračun tudi to cesto in

to cá 2km dolgo progo uredijo tako, da bo uporabna tudi v jeseni, zimi in spomladi. S tem bodo neprimerno pomogli našim revnim vaščanom, še več pa koristili občemu prometu in kot obmejnemu kraju — ugledu dr-žave. — S. V.

Op. urd. Srez je dobil že sedaj precej denarja za javna dela. Ali je pozabil gosp. nač. sres. čest. odbora na to cesto?

RAZGLED PO SVETU

Na Dunaju so odkrili tajno erjevsko celico, organizirano med moljubno avstrijsko mladino. Ta anizacija je imela v glavnem mestu osem tisoč pripadnikov, ki so mlajši od 19 let. Vodja organiza-e je ušel. — Ob priliki obletnice fe-narske revolucije v Avstriji so ko-nisti in socialisti napovedali de-monstracije. 13. t. m. se je zbralo jih 15 mladih komunistov z rdečo tavo in manifestiralo v nekem najschem predmestju. Prišlo je do opada z oblastmi. En policist je el, več jih je bilo ranjenih. Glav-krivec si je pogнал kroglo v glavo, em je bilo aretiranih.

Pred par dnevi je obiskal po-ni dopisnik „Az Est-a“ češkega anjega ministra Beneša. Beneš mu zelo jasno in dobrohotno objasnil je stališče napram Madžarski. De-je, da je prišel sedaj čas, da se é podonavske razmere, seveda v du z interesi Male Antante. — džarski minister prosvete Balint man je odpotoval s Kalmanom lyem v Rim, da se poglobijo kul-ni stiki Madžarske in Italije.

Nemčija je na angleško—fran-ko ponudbo glede vzhodnega pakta govorila negativno. Posebno se radi a razburja Rusija, ker čuti, da je njena nemško-poljska politika na od, kjer hočejo kolonizirati rusko rajino. Krepak odgovor Nemcem bi bil blok: Francija—Rusija—tik—Mala antanta—Balkanski spo-um. — Nemški minister Goering javil, da bodo padle v bližnjih ecih in tednih važne odločitve. ončno smo dosegli“, pravi „da nas šteevajo v svetovni politiki. Mi smo od, ki je pripravljen braniti do njega moža svobodo in čast. rter kot vodja 65 milijonskega na-a, bo odločal voljo celokupnosti.“ Dijaki berlinske univerze so ma-tilirali 13. t. m. pred univerzitet- poslopjem proti nasiljem v Klaj-l (Memel), zahtevali so, naj se a nad germanstvom in nad nem- kulturo tega ozemlja.

Minila je prva obletnica Bal-nske zveze; predsedništvo je pre-namesto bivšega predsednika almosa romunski zunanji minister alescu. Ob tej priliki je odposlal alescu brzojavke vsem zunanjim istrom držav Balkanske zveze.

Čehoslovaški parlament, ki e moral sestati 19. t. m., je odlo- asedanje do 6. marcu, da obenem lavli 85 letnico predsednika Ma-ka. Ta dan se bo praznoval v republiki na najsvečanejši način.

Ves svet so razburile vesti, da so se odnošaji med Italijo in Abe-sinijo poosttrili do skrajnosti in da preti vojna. Italijanska vlada je radi zadnjih incidentov predala ultimatum, v katerem zahteva zadoščenje. Abe-sinci so nato odgovorili z mobiliza-cijo, Italijani pa so pripravili armado 100.000 mož za Afriko. Poklicali so pod orožje letnike 1907., 1908. in 1911. Vojaštvo se zbira v pristaniščih južne Italije, da se vkrca na ladje. — Anglija in Francija so posredovale pri italjanski in abesinski vladi za miren sporazum, Japonska pa je od-ločno povedala, da stopi v slučaju vojne na abesinsko stran. Že danes imajo Abesinci japonske vojaške učitelje in moderno orožje. Končna od-ločitev še ni padla, vendar bi ta vojna v Afriki pomenila novo sve-tovno vojno.

Na Angleškem bodo praznovali 8. maja 25. letnico vladanja kralja Jurija. Po vsej državi se bodo vršile razne svečanosti. — Novi angleški proračun za mornarico predvideva gradnjo štirih ali petih križark, ene matične ladje, osmih rušilcev, treh podmornic in več manjših enot. Se-veda je vse to samo radi velike mi-roljubnosti. — V Dovru na Angleškem se množijo slučajji gripe, ki se hitro množi; v mestu samem imajo že 150 bolnikov. Epidemija se sicer hitro širi, vendar se zdi, da ni posebno nevarno.

Na mandžursko — mongolski meji je prišlo do incidenta radi ozem-lja, ki si ga lastita obe državi. — Mongolija je sedaj predlagala, naj se sestaneeta obe komisiji v Verhnje-Udin-sku v burjatski republiki, da bi se zadeva rešila mirnim putem.

9. februarja ob 20. uri je vdrla voda v rudnik Lanweg pri Lohlscheidu v globino 350 metrov. V tistem delu rudnika je delalo 8 rudarjev, od ka-terih se je rešil samo eden, vsi drugi so najbrže izgubljeni.

14. februarja se je ponesrečil ameriški zrakoplov Macon na morju 160 km od S. Franciska. Ta zrako-plov je bil največji na svetu in je bil pravi velikan, meril je 252 m in je vseboval 200 000 m³ plina. Zrakoplov je gnalo 8 strojev s silo 4480 konjskih sil. Na krovu je imel 80 vojakov in 19 oficirjev, ki so se, h sreči, vsi ra-zen dveh rešili. V Združenih državah je precejšnje razburjenje, ker je v 15 letih to že četrta katastrofa, zadnja nesreča se je zgodila lansko leto aprila, ko se je ponesrečil Akron, ki je bil nekaj brat-dvojnik Macona.

Ker se mnogo govori o izvozu

in njegovem zaslužku, smo si smatrali za dolžnost, da poskrbimo obračun od enega vagona živine, ki je bil poslan v Avstrijo, dne 23. I. v vagonu št. 103814 na naslov Armin Schwarz in Fleischverwertungs- u. Importgesellschaft, Wien, ter prodan v Beču dne 28. I. t. l.

Iz tega obračuna je razvidno, koliko odpade na vagi in koliko iznašajo posamezni stroški pri izvozu. — Tozadevni originalni računi so pri Ured-ništvu lista na razpolago.

Zap. šte.	IME	Teža živine	Nakupna cena	Izplačani znesek
PRODAJALCA				
1	Godinec	670 kg	3.50 (+ D 50)	Din 2.395.—
2	Tisaj	655 "	3.50 (+ D 50)	" 2.362.60
3	Kološa	660 "	3.75	" 2.475.—
4	Žilavec	610 "	3.25 (+ D 100)	" 2.082.50
5	Celec	605 "	3.50	" 2.117.50
6	Flegar	565 "	3.50	" 1.977.—
7	Gergorič	670 "	3.75 (+ D 50)	" 2.562.—
8	Kobilec	560 "	3.60	" 2.016.—
9	Vohar	565 "	3.50	" 1.977.—
10	Fartek	680 "	3.75	" 2.550.—
11	Pavlinek	575 "	3.50	" 2.012.—
12	Husar	650 "	3.50 (+ D 100)	" 2.375.—
12 komadov		7.465 kg		Din 26.903.50

Stroški :

Tovornina do meje pri Gornji Radgoni . . .	Din 501.50
vajeti	67.—
občinska vaga	24.—
živinozdravnik	50.—
izvozno dovoljenje	240.—
uverjenje za osiguranje valute	120.—
spremlstvo do meje	100.—
carinski stroški in obmejni veterinar	300.—
provizija, brzojavi, telefon, žaganca in deske . . .	894.50
	Din 2.297.—
živina stane postavljena na meji pri Gornji Radgoni	Din 29.200.50

Doseženi izkupček v Avstriji :

6 kom. bikov šte.	1, 4, 6, 9 in 12	= 3470 kg a S 0.83	= S 2.880.10
2 " " "	2 in 7	= 1260 " " 0.80	= " 1.033.20
1 " " "	3	= 600 " " 0.80	= " 480.—
1 " " "	6	= 532 " " 0.79	= " 420.28
2 " " "	8 in 10	= 1167 " " 0.83	= " 968.61
12 komadov		= 7029 kg	= S 5.782.19

Stroški v Avstriji :

Tovornina od meje do Beča	= S 378.68
mestna tržna pristojbina	= " 19.20
mestna pristojbina za hlev	= " 3.84
oglednina	= " 24.—
skonto mestni blagajni	= " 17.37
prometni davek	= " 512.37
zavarovanje	= " 73.17
carina	= " 1157.67
uvozno dovoljenje	= " 25.10
iztovorenje vagona, gonjači	= " 112.24
pavšalirana odškodnina	= " 72.21
manipulacijski stroški	= " 28.92
brzojavi	= " 13.40
porte	= " 25.99
obveze (Blenden)	= " 6.—
gremijalni pribitek	= " 1.12
pristojbina za zaščito cene	= " 11.67
bonifikacija za vrvi	= " 3.—
pristojbina za „Viehverkehrsstelle“	= " 1.20
nakazilni stroški	= " 2.40
kolki in takse	= " 3.66
provizija komisijonarjev 12 kom. a 20 S.	= " 240.—
	S 2.733.19
čisti izkupček	S 3.049.—

70% izkupčka = 2.134.30	prodano na borzi po kurzu 8.15	= Din 17.394.54
30% " = 914.70	" pri Narodni banki 8.—	= Din 7.317.60
		Din 24.712.14
bančni stroški		= Din 122.—
		Din 24.590.14
Živina stane	Din 29.200.50	
čisti izkupček v Beču	Din 24.500.14	
	efektivna zguba	Din 4.510.36

Št. 437.

Razpis službe.

Občina Lendava, srez dolnjelendavski, razpisuje pragmatični mesti ob-činskega delovodje in občinskega blagajnika. Šolska izobrazba: popolna srednja ali tej enaka strokovna šola z zaključnim izpitom. Varščina za bla-gajnika Din 2.500.—. Za delovodjo tudi pogoj najmanj triletna praksa v upravni službi, popolna samostojnost v občinskih poslih. Za blagajnika zmožnost bilanciranja in uvežbanost v upravni praksi. Začetna mesečna plača 1.500.— Din.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7. in 8. ureb-be o občinskih uslužbencih, je vložiti tekom enega meseca po objavi tega rzapisa v „Službenem listu“.

Občina Lendava, 16. II. 1935.

Velecenjeni gospod J. Benko, narodni poslanec!

Podpisana Vincencijeva konferenca se Vam najpristneje zahvaljuje za Vaš velikodušni dar in podporo za našo dijaško kuhinjo. Vsi dijaki, ki uživajo hrano v tej dijaški menzi, posebno pa dijaki iz Slovenske Krajine so Vam iskreno hvaležni in bodo hvaležni ostali. Z najodličnejšim spoštovanjem se Vaši naklonjenosti še v bodoče priporoča ter beleži hvaležno

Vincencijeva konferenca
presv. Srca Jezušovega Ljubljana.

Vinska razstava in sejem v Ljutomeru.

Vinarska podružnica priredi v Ljutomeru, dne 12. marca t. l. vinski sejem in razstavo vina v gostilni g. Resnika v Ljutomeru.

Vabijo se bližnji in daljni prijatelji naših vinskih gor, da to privedev posetijo. Na poskušnjo bodo prvovrstna vina iz ljutomersko-ormozkega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša. Otvoritev bo ob 9. uri dopoldne.

Opozarjamo vse interesente, vinske trgovce in gostilničarje, da se na tej razstavi sami prepričajo o izvrstni kakovosti ljutomerčana in zelo ugodnih cenah.

Polovična vožnja po železnici je zaprožena.

Monopolizacija šolskih knjig.

Širijo se vesti, da se namerava v najkrajšem času izvesti monopolizacija šolskih knjig. Proti temu govoré gospodarski, socijalni in pedagoški razlogi. Že pri vsiljenih zvezkih se je to izkazalo kot zelo škodljivo, ker so ti zelo dragi in tudi kvalitetno slabi, kar najbolj občutijo naši starši. Da se namera ne izvede, je bil sklican v Ljubljani sestanek raznih društev in organizacij. Sklenili so, da prično z odločnim odporom proti nameravani monopolizaciji šolskih knjig.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Razpis dobav.

V smislu odloka kraljevske banske uprave dravske banovine z dne 7. februarja 1935. VI. No 5242/I se vrši dne 11. marca 1935 ob 10. uri dopoldne pri upravi bolnice pismena ofertalna licitacija za dobavo mesa, mesnih izdelkov, kruha peciva, mleka, mlevskih izdelkov, špecerijskega blaga, kolonijalnega blaga ter hišnih potrebščin za proračunsko leto 1935/36, t. j. za dobo od 1. aprila 1935 do 31. marca 1936.

Splošni in podrobni dobavni pogoji ter izkazi razpisanih potrebščin so interesentom na razpolago pri upravi bolnice med uradnimi urami.

Zahteve gospodarskih krogov.

Predsednik Zbornice za TOI, g. Ivan Jelačin je obiskal novega bana Dr. Dinka Puca ter mu v svojem

kakor tudi v imenu zbornice in gospodarskih krogov, čestital k imenovanju. G. ban dr. Puc je med drugim izjavil, da polaga največjo važnost na sodelovanje z gospodarskimi krogi, ker je to ne le v programu vlade, temveč tudi edina možnost, da se izboljša gospodarsko stanje.

Predsednik Jelačin je nato opozoril bana na novi banovinski proračun, ki nalaga z davki že itak preobremenjenim gospodarskim stanovom nova bremena. Predsednik Jelačin je podrobno opisal vsa ta nova davčna bremena in na koncu svojih izvajanj formuliral stališče gospodarskih krogov v naslednjih zahtevah:

1. Nameravani banovinski taksi na račune ter na priznanice in pobotnice naj se ne uvedeta, ker se s temi taksami samo otežkočuje poslovno življenje in ker je splošna zahteva vsega jugoslovenskega trgovstva in obrtništva, da se izpremeni tako tar. post. 33 kakor 34 taksnega zakona, ne pa še obe poostrita z uvedbo nove banovinske takse.

2. Enako naj se ne uvede namerava trošarina na riž, kavo, čaj in kakao, ker so vsi ti predmeti z datjavami že preobremenjeni.

3. Nameravano obdavčenje vodnih sil naj se opusti, ker obremenjuje produkcijo. Ako se je banska uprava ne more odreči, naj jo vsaj izpremeni v tem smislu, da bo izkoriščanje do 50 HP prosto, ker bi drugače bil ogrožen obstoj malih mlinov in žag.

4. Parni kotli naj se sploh ne obdavčijo. Če pa že, ne bi bilo mogoče izogniti se temu obdavčenju, potem se naj določi davek ne po kurilni ploskvi, temveč na parni kotel in to s takso, ki ne bi smela biti večja od 100–200 Din.

5. Motorna vozila, zlasti avtobusi, naj se oproste vsake takse, ker je itak namera finančnega ministra, da odpravi vse takse na motorna vozila, zato pa uvede novo trošarino na bencin.

Ban dr. Puc je izjavil, da bo pri razpravi o banovinskih davščinah skušal čimbolj ustreči zahtevam trgovstva in gospodarskih slojev.

KMETIJSTVO

Apno kot gnojilo.

Za tako zemljo je pa apno zdravilo, ker uniči te kisline in napravi kislo zemljo zopet zdravo in plodno.

Dosedaj smo govorili o apnu kot posrednem gnojilu, to je sredstvu, ki zemljo zboljša, ozdravi kislino in bolno za kulturne rastline neporabno zemljo ter odpre v zemlji zaloge vezanega in tako nerabnega gnoja.

Apno pa je tudi važno direktno gnojilo. V vseh rastlinah, posebno pa v zrnju in sadežih je med drugimi sestavinami tudi apno, brez katerega bi rastline ne moge obstojati. Dognano je tudi, da vrši apno pri notranji prebavi pri rastlinah (asimilacija) veliko vlogo.

Poskusi in računi so pokazali, da uporabijo za svojo rast na ha lučerna 242 kg, grahorka 117, krompir

75, oves 39, pšenica 31, rž (žito) 24, ječmen pa 21 kg apna. Že v navidezno apnenih zemljah v gornjih plasteh ni zadosti apna, ker ga než izpere v globino, kjer ga naše rastline ne dosežejo, v tukajšni zemlji pa je že po naravi sami premalo apno. Koliko ga pa porabijo na leto rastline, pa je razvidno iz gornjih števil.

Kako moremo pričakovati, da bi nam zemlja prinesla dosti pridelkov, če pa ta nima glavne sestavine, katere je potrebna za rast, mi pa ji tega ne damo.

Kakšno zemljo se naj gnoji z apnom.

Pri nas je vsa zemlja preveč revna na apnu in bi se moralo vsepovsodi s tem gnojiti. Kdor ne veruje, naj pošlje zemljo v preiskavo kmetijski strokovni postaji v Maribor. Točnejša navodila, kako je treba opremiti take pošiljke, dobite pri sresk. kmet. referentu.

Pri apnenju bi se morali držati principa, ne preveč naenkrat, pač pa večkrat, najbolje vsako tretjo ali četrto leto.

Za apnenje pride v poštev pri nas le apneni prah, ki odpade v apnenicah pri žganju apna. Desetonski vagon tega prahu stane postavljen na tukajšne postaje krog 1400 Din.

Z apnom se lahko gnoji celo zimo, toda v kolikor se poprej gnoji, toliko poprej se pokaže uspeh.

Na oral (mali plug) bi se rabilo 3 do 8 met. stotov apna. Bolj, ko je zemlja težka, bolj se mora apniti.

Ne sme se pa rabiti istočasno gnojnice in apna, ker apno vzame gnojilnici velik odstotek gnojilne vrednosti s tem, da izžene iz nje amonjak (dušik). Iz istega razloga se ne sme istočasno gnojiti s superfosfatom ali kostno moko. Meša se pa lahko apno z apnenim dušikom, čilskim solitrom, tomaževo žilindro in kalijevo soljo.

Močvirnate travnike se mora pred apnenjem izsušiti.

Apniti bi se moralo povsod kjer je premalo apna, ker vsaka rastlina rabi kolikor toliko apna za svojo hrano. Največ apna pa rabijo listnate rastline in rastline stročnice, torej vse detelje, grahorka, grah in fižol. Le lupina ne prenese dobro svežega gnojenja z apnom, pa tudi krompir ne, čeravno ga rabi dosti za svojo rast. Da pa krompirju apnenje ne bi škodilo, se mora gnojiti najpoprej s kalijevo soljo, apneni prah pa se še le

potem na tanko natrosi na njivo, je krompir že posajen.

Žitarice za svojo predorano no ne rabijo dosti apna, rabi ga zemlja, kjer jih sejemo, da bolj uspevajo, ker žitarice v kisli zemlji posebno pa ječmen in pšenica, slabo uspevajo.

Prav posebno pa je potreben apnenje na zapuščenih in izčrpanih travnikih. (Dalej)

Žrčne cene:

Žitni trg.

Novi Sad. Pšenica bač. poti in slav. Din 132–134, bč. in sr 127–129, slav. 124–129, koruza in srem. 70–72, ban. 66–69, m bč. in ban. Og in Ogg 197 50–2 št. 2 177 50–200, št. 5 157 50–1 št. 6 140–155, št. 7 115–120, št. 85–90.

Živina.

Mariborski sejem dne 12. febr. arja. Cene za 1 kg žive teže v so bile sledeče: debeli voli 2.50 3.50, poldebili 2–2.25, plemen voli 2–3, biki za klanje 2.50–3.50, klavne krave debele 2.25–2.70, menske krave 2–2.25, krave klo sice 1.25–1.50, molzne krave 2.25–3, breje krave 2.25–3, mlada ži 2.75–3.50, teleta 3.50–4, volov meso la 8–10, la 6–8, meso bik krav in telic 4–6, telečje la 8–11, la 4–6, svinjsko meso sveže 8–12.

Prasčji sejem v Ptuj 13. febr. arja. Cene za 1 kg žive teže so v Din sledeče: pršutarji 4–5, mastne 5–6, plemene svinje za ko Din 200–500, prasci stari od 6 12 tednov so se prodajali po klosti in sicer za komad 80–150.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH

V MURSKI SOBOTO

BODI MOJA

(RUND UM EINE MILLION)

V glavnih vlogah:

GUSTAV FRÖHLICH,

CAMILLA HO

Predstave se vršijo:

V NEDELJO, dne 24. febr. ob 1/2

uri popoldne in zvečer ob 1/2 9. uri.

TRGOVSKI LOKAL

sposoben za vsak obrat se odda t na Lendavski cesti 8.

Občinski uradi, trgovci, obrtniki itd. **POZOR**

Dospeli so najnovejši modeli pisalnih strojev

TRIUMPH

cena znižana 5 letno jamst

Prevzamem stare stroje v popravilo ali pa iste vzamem v račun za nove.

ŠTIVAN ERNEST tehnična trgovina
MURSKA SOBOTA

Še nekoliko živčnih strojev za šivilje, krojače in čevljarje po niski ceni.

HITITE